

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/67/2019
Identifikačné číslo spisu:	1103899744
Dátum vydania rozhodnutia:	19.11.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Oľga Trnková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:1103899744.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Nadácia Slovak Gold, so sídlom v Bratislave, Dostojevského rad č. 3, IČO: 30 809 070, zastúpenej JUDr. Pavlom Malichom, advokátom v Bratislave, Dunajská č. 25, proti žalovanej Petit Press, a.s., so sídlom v Bratislave, Lazaretská č. 12, IČO: 35 790 253, zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária Paul Q, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Karadžičova č. 2, IČO: 35 906 464, v mene ktorej koná JUDr. Pavol Blahušiak, konateľ a advokát a spoločnosťou Advokátska kancelária Tomáš Kamenec, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Špitálska č. 43, IČO: 36 855 995, v mene ktorej koná Mgr. Tomáš Kamenec, konateľ a advokát, o ochranu dobrej povesti právnickej osoby a iné, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 18 Ct 13/2003, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 16. februára 2016 sp. zn. 5 Co 255/2013, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 16. februára 2016 sp. zn. 5 Co 255/2013 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 9. apríla 2009 č. k. 18 Ct 13/2003-195 v spojení s opravným uznesením z 9. apríla 2009 č. k. 18 Ct 13/2003-206 a opravným uznesením zo 6. júla 2010 č. k. 18 Ct 13/2003-251 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala voči žalovanej odstránenia neoprávneného zásahu do dobrej povesti a zaplattenia nemajetkovej ujmy. Konanie v časti výroku upravujúceho znenie pôvodne požadovaného petitu a následne žiadaného petitu, ako aj v časti úroku z omeškania 4,6 % zo sumy 16.596,96 eur od 31. marca 2003 do zaplattenia zastavil a žalobkyňu zaviazal zaplatiť žalovanej náhradu trov konania 1.410,64 eur v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku na účet Tomáša Kamenca, advokáta.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne uznesením z 21. júna 2011 sp. zn. 5 Co 406/2010 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Súd prvej inštancie (v poradí druhým) rozsudkom z 22. marca 2012 č. k. 18 Ct 13/2003-334 uložil žalovanej, aby z internetovej stránky www.sme.sk odstránila článok z 11. januára 2003 pod názvom „Slovak Gold nad zlato“ od autora F. F. a to do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Žalovanej

uložil, aby uverejnila v denníku SME a na internetovej stránke www.sme.sk a to na rovnakom mieste a písmom rovnakého formátu, a k o b o l uverejnený predmetný článok, ospravedlnenie v znení špecifikovanom vo výroku rozsudku, a to všetko do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni nemajetkovú ujmu 16.596,95 eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobu v časti ospravedlnenia všetkým čitateľom denníka SME a úrokov z omeškania zamietol. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania vo výške 6.014,25 eur, na účet JUDr. Pavla Malicha, advokáta, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 563,50 eur na účet súdu prvej inštancie, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že dotknutým článkom došlo k neoprávnenému zásahu do dobrej povesti žalobkyne a že tento článok bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu do jej zákonom chránených práv. Mal za to, že miera prípustnej kritiky bola autorom článku prekročená a vybočovala z medzí nutných na dosiahnutie cieľa - pravdivo informovať verejnosť o spoločenských javoch. Podľa jeho názoru bola motívom autora snaha o očiernenie, zneváženie a zosmiešnenie postavenia a činnosti žalobkyne v celospoločenskom ponímaní prostredníctvom celosvetového a mienkotvorného média. Výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch považoval za primeranú vzhľadom na závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy, okolnosti za ktorých k neoprávnenému zásahu došlo a dĺžku trvania a rozsah neoprávneného zásahu. Žalobu zamietol v časti nároku na ospravedlnenie všetkým čitateľom denníka SME, pretože títo neboli vo veci aktívne legitimovaní a neboli účastníkmi konania na strane žalobkyne a taktiež v časti nároku na priznanie úrokov z omeškania, nakoľko nebolo isté, či žalovaná bude povinná zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch alebo nie. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

4. Odvolací súd rozsudkom zo 16. februára 2016 sp. zn. 5 Co 255/2013 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach týkajúcich sa veci samej potvrdil, v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalovaná je povinná zaplatiť náhradu trov konania žalobkyne vo výške 5.037,08 eur na účet advokáta JUDr. Pavla Malicha do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, v napadnutej časti týkajúcej sa súdneho poplatku povinnosti žalobkyne rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a žalobkyni nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Rozhodol tak majúci sa to, že predmetný článok obsahuje neoprávnenú, neopodstatnenú a nekompetentnú kritiku a jeho uverejnením došlo k zásahu do dobrej povesti a dobrého mena žalobkyne. V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na uznesenie odvolacieho súdu z 21. júna 2011 sp. zn. 5 Co 406/2010, ktorého právny názor bol pre súd prvej inštancie záväzný (§ 226 O.s.p.). Nestotožnil sa s názorom žalovanej, že daný článok predstavoval subjektívny postoj autora, ktorý v ňom použil len oprávnenú kritiku. V zmysle ustálenej judikatúry je kritika oprávnená vtedy, ak je vecná, opierajúca sa o pravdivé skutočnosti a závery a je primeraná formou aj obsahom. Autor článku však neuviedol taký opis skutkového deja, aby si nezaujatý čitateľ mohol objektívne vytvoriť vlastný názor na prezentovanú problematiku. Uviedol, že v konaní bolo preukázané, že ani sám autor článku nemal dostatok informácií o dotknutej problematike, na tlačovej konferencii, kde bol prezentovaný projekt žalobkyne sa nezúčastnil (dozvedel sa o ňom z médií) a nepožiadala žalobkyňu o poskytnutie informácií. Skonštatoval, že napadnutým rozsudkom nebolo porušené právo autora, resp. žalovanej na slobodu prejavu, pretože článok, obsahujúci negatívne, expresívne a zosmiešňujúce výrazy a prirovnania na adresu žalobkyne, bol napísaný bez snahy využiť dostupné informácie a iba na základe subjektívnych úsudkov. Vo vzťahu k odôvodneniu rozhodnutia súdu prvej inštancie dôvodil, že tento primerane uviedol rozhodujúci skutkový stav a riadne sa vysporiadal so všetkými podstatnými skutočnosťami, ktoré mali podstatný vplyv na rozhodnutie vo veci. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1, § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1, 2 O.s.p.

5. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu v rozsahu jeho potvrdzujúceho a zmeňujúceho výroku podala dovolanie žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“). Navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v napadnutých častiach zrušil a zaviazal žalobkyňu nahradiť žalovanej trovy dovolacieho konania. Dovolanie odôvodnila tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p. (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Namietala, že odvolací súd svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, a

preto je nepreskúmateľné. Argumentovala, že odvolací súd sa riadne nevysporiadal s jej odvolaním, nevysvetlil, ako dospel k záveru, čo bolo motívom autora článku, nevykonával test proporcionality, nezaoberal sa jednotlivými výrokmi, ktoré mali zasahovať do dobrej povesti žalobkyne a neuviedol, na základe akých skutočností mal preukázaný vznik nemajetkovej ujmy žalobkyne. Namietala, že odvolací súd jej neoznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronicky napriek tomu, že o elektronické doručovanie písomností požiadala. Týmto chybným procesným postupom nevytvoril dovolateľke zákonom predpokladanú procesnú možnosť účasti na verejnom vyhlásení rozsudku odvolacieho súdu a odňal jej tak možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Iná vada konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. spočívala podľa názoru dovolateľky v neurčitosti petitu v časti požadovaného ospravedlnenia. Uviedla, že výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým bola žalovaná zaviazaná na uverejnenie ospravedlnenia žalobkyne, nie je v súlade s odôvodnením rozhodnutia odvolacieho súdu. Poukázala na nesprávne právne posúdenie veci, keď súdy nesprávne právne kvalifikovali dotknutý článok a kritiku žalobkyne v ňom obsiahnutú ako neprimeranú a neoprávnene zasahujúcu do jej práv. Tvrdila, že odvolací súd nerozlišoval medzi hodnotiacimi úsudkami a skutkovými tvrdeniami a pochybil, keď daný článok považoval za taký neoprávnený zásah do práv žalobkyne, pre ktorý morálna satisfakcia nepostačuje.

6. Žalobkyňa sa k dovolaniu nevyjadrila.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu je potrebné zrušiť.

8. Dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu bolo podané 19. mája 2016. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Dovolací súd preto procesnú prípustnosť podaného dovolania posudzoval podľa O.s.p.

9. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo možné dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O.s.p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k závažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p.

10. Dovolanie žalovanej smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nemá znaky rozsudkov, proti ktorým bolo dovolanie v zmysle § 238 O.s.p. prípustné. Dovolanie žalovanej teda v zmysle § 238 O.s.p. nevyvolalo účinky, ktoré by podľa právneho stavu do 30. júna 2016 umožňovali uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

11. Dovolanie žalovanej smeruje aj proti zmeňujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu o trovách konania. Dovolanie v tejto časti smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je síce súčasťou rozsudku odvolacieho súdu, má ale charakter uznesenia. Tento svoj charakter uznesenia nestráca, i keď rozhodnutie o trovách s meritórnym rozhodnutím vo veci súvisí a je pojaté do výrokovej časti rozsudku (§ 167 ods. 1 O.s.p.). Pokiaľ teda ide o túto časť rozhodnutia odvolacieho súdu, prípustnosť dovolania treba posudzovať podľa § 239 O.s.p.

12. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým bolo dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Podľa § 239 ods. 3 O.s.p. ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, súdnych poplatkoch, oslobodení od súdnych poplatkov, prerušení alebo neprerušení konania, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách

konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením. Dovolanie žalovanej v tejto časti teda smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, u ktorého je prípustnosť dovolania uvedeným ustanovením výslovne vylúčená.

13. V danej veci by preto dovolanie bolo prípustné, iba ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. Povinnosť skúmať, či v konaní nedošlo k niektorej z týchto väd vyplýva pre dovolací súd z § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa z tohto dôvodu neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 a § 239 O.s.p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 ods. 1 a/ až g/ O.s.p.

14. Dovolateľka procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietala a vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo.

15. Dovolateľka namietala vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v zmysle Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom od 1. januára 2015 ide o ustanovenie § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.). Podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

16. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. išlo najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal strane sporu jej procesné práva priznané Občianskym súdnym poriadkom [napríklad právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

17. Dovolateľka vyvodzovala procesnú vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. z toho, že odvolací súd svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil.

18. V súvislosti s námietkou dovolateľky o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu je potrebné poukázať na to, že na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“

19. Uvedené stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd dodáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

20. V posudzovanej veci dovolaním napadnuté rozhodnutie obsahuje zreteľné vysvetlenie podstatných dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s rozsudkom súdu prvej inštancie vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k jeho rozhodnutiu, pričom jeho postup vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím súdu prvej inštancie

nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Za vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky.

21. Dovolateľka vyvodzovala procesnú vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. aj z toho, že odvolací súd ju v rozpore so zákonom neupovedomil elektronickými prostriedkami o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku.

22. V zmysle § 45 ods. 4 O.s.p. písomnosti možno doručovať aj elektronickými prostriedkami, ak o to účastník konania alebo jeho zástupca požiada a oznámi adresu na zasielanie písomností elektronickými prostriedkami. Písomnosť súdu sa považuje za doručeníu piaty deň od jej odoslania, aj keď ju adresát neprečítal.

23. V zmysle § 214 ods. 3 O.s.p. ak odvolací súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, upovedomí elektronickými prostriedkami účastníka konania alebo jeho zástupcu, ktorý požiadal o doručovanie písomností aj elektronickými prostriedkami (§ 45 ods. 4), o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku podľa § 156 ods. 3.

24. V zmysle § 156 ods. 3 O.s.p. vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

25. V posudzovanej veci z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie z 1. júna 2012 požiadala súd o doručovanie písomností elektronickými prostriedkami v zmysle § 45 ods. 4 O.s.p. na e-mailovú adresu J.. Obsahom spisu je pokyn sudcu (č. 1. 397 spisu) na upovedomenie právnych zástupcov strán e-mailom o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku podľa § 156 ods. 3 O.s.p. Odvolací súd oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku v danej veci na svojej úradnej tabuli v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením, avšak v spise sa nenachádza doklad o tom, že toto oznámenie bolo právnym zástupcom strán odoslané aj elektronickými prostriedkami. Za tejto situácie nie je možné preukázať, že odvolací súd si v o vzťahu k žalovanej splnil svoju povinnosť vyplývajúcu z § 214 ods. 3 O.s.p.

26. Najvyšší súd vo viacerých rozhodnutiach (pozri napríklad sp. zn. 3 Cdo 179/2010, 3 Cdo 236/2010, 7 Cdo 38/2012) poukázal na ústavnoprávny a procesnoprávny rozmer verejného vyhlásenia rozsudku a uviedol, že ak odvolací súd nerešpektuje predpoklady a zásady, za ktorých sa v súlade s právnym poriadkom verejne vyhlasuje rozsudok, odníma účastníkovi konania (strane) možnosť pred súdom konať v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. V niektorých ďalších rozhodnutiach išiel s argumentáciou ďalej a konkretizoval, že k vade tejto povahy dochádza tiež vtedy, keď odvolací súd v rozpore s ustanovením § 214 ods. 3 O.s.p. o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku neupovedomí elektronickými prostriedkami účastníka, ktorý podľa § 45 ods. 4 O.s.p. požiadal o také doručovanie písomností (pozri napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 227/2013 a 7 Cdo 192/2013).

27. Vyššie uvedené právne závery, súladné so závermi obsiahnutými medziiným v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 714/2015 (neskôr publikovanom ako judikát R 9/2016), zastáva dovolací súd aj v preskúmvanej veci a konštatuje, že postupom odvolacieho súdu, ktorý nedodrжал procesný postup uvedený v § 214 ods. 3 O.s.p. a o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku neupovedomil elektronickými prostriedkami žalovanú, ktorá podľa § 45 ods. 4 O.s.p. požiadala o také doručovanie písomností, došlo k odňatiu možnosti žalovanej konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

28. V zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch. V zmysle citovaného článku jednou zo všeobecných záruk spravodlivého prejednania vecí pred súdom je zásada „rovnosti zbraní“. Tento princíp je jeden zo znakov širšieho konceptu spravodlivého súdneho konania a

vyžaduje, aby každej procesnej strane bola daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť jej protistrane.

29. Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vydal 13. januára 2015 rozsudok vo veci Trančíková proti Slovenskej republike, v ktorom sa zaoberal aj opodstatnenosťou námietky o nemožnosti vyjadriť sa k vyjadreniu protistrany v rámci odvolacieho konania. V tomto rozsudku dospel ESLP k názoru, že aj keď vyjadrenie k odvolaniu neobsahuje žiadne nové skutočnosti alebo argumenty, ku ktorým by sa procesná strana už nebola vyjadrila v predchádzajúcom priebehu konania a prípadne ide o vyjadrenie nemajúce vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, musí byť druhému účastníkovi daná možnosť oboznámiť sa s ním, ak bolo formulované ako právna a skutková argumentácia. V rozsudku sa doslovne uvádza, že „požiadavka, aby účastníci súdneho konania mali možnosť dozvedieť sa o všetkých predložených dôkazoch alebo vyjadreniach podaných v ich veci a vyjadriť sa k nim, sa vzťahuje na odvolacie konanie rovnako ako na prvostupňové konanie, a to napriek skutočnosti, že odvolanie nemusí vyvolať žiadnu novú argumentáciu“. Pokiaľ súd takúto možnosť druhej procesnej strane nevytvorí, dochádza k porušeniu práva na spravodlivé konanie, ktoré je zaručené článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

30. Vychádzajúc z uvedeného bolo v preskúmvanej veci potrebné zohľadniť, že k odvolaniu žalovanej (č. l. 346 spisu) sa písomne vyjadrila žalobkyňa (č. l. 376 spisu), žalovaná ale nemala možnosť sa o tomto vyjadrení žalobkyne k jej odvolaniu dozvedieť a prípadne sa k nemu aj vyjadriť, pretože súd jej toto vyjadrenie nedoručil. Opomenutím doručenia vyjadrenia žalobkyne žalovanej došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a tým k odňatiu jej možnosti konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

31. Skutočnosť, že v konaní došlo k procesnej vade podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne. Dovolaciemu súdu preto neostalo iné, než rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 v spojení s § 450 CSP).

32. V novom rozhodnutí dovolací súd rozhodne znova o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

33. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.